

**ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASI
JOQARI BILIMLENDIRIW, ILIM, HÁM INNOVATCIYALAR
MINISTRLOGI**

ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASI MÁDENIYAT MINISTRLOGI

**ÓZBEKSTAN MÁMLEKETLIK KONSERVATORIASI
NÓKIS FILIALI**

**KÁSIPLIK (DÓRETIWSHILIK) IMTIXANLAR BAĖDARLAMASI
HÁM BAHALAW KRITERIYASI**

60211500 – Tálim bağdarı: Saz atqariwshılığı

- 60211509 - Saz atqariwshılığı: xalıq sazları (nay-qosnay, bayan-akkordeon);
60211510 - Saz atqariwshılığı: xalıq sazları (chang);
60211511 - Saz atqariwshılığı: xalıq sazları (rubab prima, qashqar hám avgan rubabı);
60211512 - Saz atqariwshılığı: xalıq sazları (duwtar, duwtarbas, duwtar kontrabas, tanbur, dombıra);
60211513 - Saz atqariwshılığı: xalıq sazları (urma sazlar);
60211514 - Saz atqariwshılığı: xalıq sazları (girjek, girjek alt);
60211515 - Saz atqariwshılığı: xalıq sazları (girjek qobız-bas, girjek qobız-kontrabas) tálim bağdarları ushın

Bag'darlama O'zbekstan ma'mleketlik konservatoriyasini o'qiw-metodikaliq ke'nesinde k'orip shu'gulgan ham maqullangan, 2025 jil 17-iyun k'uni O'zbekstan Respublikasi Joqari bilimlendiriw, ilim ham innovაციyalar ministrliqi ham O'zbekstan Respublikasi Ma'deniyat ministrliqi menen kelisilgen halda tasdiqlangan ulgi haq'darlama tiykarında islep shu'guldi.

Kirisiw

- 60211509 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (nay-qosnay, bayan-akkordeon);
60211510 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (chang);
60211511 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (rubob prima, qashqar ham avgan rubabi);
60211512 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (duwtar, duwtarbas, duwtar kontrabas, tanbur, dombira);
60211513 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (urma sazlar);
60211514 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (girjek, girjek alt);
60211515 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (girjek qobiz-bas, girjek qobiz-kontrabas).

T'lim baǵdarları boyınsha 1-p'ın k'asplik (d'oretiwshilik) q'anigelikten imtihan baǵdarlaması. 2-p'ın Muzika tariyxı ham teoriyası p'aninen abiturientlerdiń ameliy-teoriyalıq k'onlikpe ham t'ajriybelerin anıqlaw ushın arnalǵan. Bul t'lim j'oneli boyınsha h'ujjet tapsırǵan abiturientler muzikalıq shu'garmalardı atqaradı. Orinlanatunǵın wazıypalar tasdiqlangan kriteriya tiykarında bahalanadı.

1-p'ın

XALIQ SAZLARINDA ATQARIWSHILIQ"

P'annin maqseti ham wazıypaları

- 60211509 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (nay-qosnay, bayan-akkordeon);
60211510 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (chang);
60211511 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (rubob prima, qashqar ham avgan rubabi);
60211512 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (duwtar, duwtarbas, duwtar kontrabas, tanbur, dombira);
60211513 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (urma sazlar);
60211514 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (girjek, girjek alt);
60211515 - Saz atqariwshılıǵı: xalıq sazları (girjek qobiz-bas, girjek qobiz-kontrabas).

T'lim j'oneli boyınsha d'oretiwshilik imtihan baǵdarlaması abiturientlerdiń ameliy atqariwshılıq k'onlikpe ham atqariwshılıq sheberligin anıqlaw maqsetinde o'tkeriledi.

Abiturientlerdiń ulıwma tayarlıq d'rejesi, q'abileti, bilimi, d'unyaqarası ham ziyrekligi esapqa alınǵan tarızde normativ baǵdardı o'zlestiriw u'stinde jumıs alıp barıladı.

“Xalq sazlarında atqariwshılıq” pânin özlestiriwden kelip shıǵatuǵın wazıypalar - abituriyentler túrli jónelislerde bilimlerge iye bolǵanlıǵın ózleriniń atqariw sheberligi arqalı kórsetiwden ibarat. Ayırıqsha itibar - atqariwdı professional dárejede tolıq jetkerip beriwge, onı joqarı kórkemlik dárejesinde kórsetip beriwge qaratılıwı kerek. Qánigelik pânı tuwralı abituriyent zaman talabına say, dúnyaqarası keń, insaniyat mádeniyatı tariyxınıń rawajlanıw basqışları, atap aytqanda, ádebiyat hám kórkem óner salasında tereń oy óriske iye bolıw menen birge, zamanagóy kompyuterler sistemasındaǵı jáhán muzikalıq programmaları tuwralı da túsiniqler, pikirler, bilim hám kónlikpelerge iye bolıwı shárt.

Abituriyent bilimine qoyılatuǵın talaplar

Joqarıda keltirilgen tálim baǵdarları boyınsha abituriyentlerdi saralap alıw maqsetinde qánigelik talaplarına say baǵdarlamalardı atqarıp beriw názerde tutilǵan.

Oqıwǵa kiriwshi 30 minutqa shekem bolǵan waqıt dawamında atqariw baǵdarlaması (iri forma, ózbek hám qaraqalpaq xalq muzıkasınan úlgi, belgili shıǵarma)nı atqarıp beriw talap etiledi.

Saz ásbabında atqariw baǵdarlaması

- 60211509 - Saz atqariwshılıǵı: xalq sazları (nay-qosnay, bayan-akkordeon);
- 60211510 - Saz atqariwshılıǵı: xalq sazları (chang);
- 60211511 - Saz atqariwshılıǵı: xalq sazları (rubab prima, qashqar hám avgan rubabı);
- 60211512 - Saz atqariwshılıǵı: xalq sazları (duwtar, duwtarbas, duwtar kontrabas, tanbur, dombıra)
- 60211513 - Saz atqariwshılıǵı: xalq sazları (urma sazlar);
- 60211514 - Saz atqariwshılıǵı: xalq sazları (girjek, girjek alt);
- 60211515 - Saz atqariwshılıǵı: xalq sazları (girjek qobız-bas, girjek qobız-kontrabas).

Tálim jónelislerine arza tapsırǵan bárshe abituriyentler belgilengen dizim tiykarında, jeke tárizde, tayarlanǵan baǵdarlamanı fortepiano menen birge yadtan atqaradı.

Abituriyent shıǵarmaların nota tekstin qátesiz hám tezligin kórsetilgen tárizde, atqariw shtrixların dúris qollap, intonaciya tazalıǵına ámel etip, barlıq artikulyaciya talapların orınlap, sonday aq, poziciya hám applikaturanı tuwrı qollanǵan halda, shıǵarma kórkem mánisi hám milliy qásiyetlerin tolıq ashıp bergen jaǵdayda atqarıp beriwı zárúr. Shıǵarmada muzikalıq ańlatpa qurallarınıń qollanıwı, dawıs kúshi jáne onı basqarıw, onıń sapası tiykarǵı áhmiyetke iye esaplanadı.

NAY

Abituriyent tómendegi etvud hám dóretpelerden birin atqariwı mumkin:

I Pyesalar, máselen: P. Chaykovskiy - “Barkarolla”, M. Oginskiy - “Polonez”, N.Dautov - “Yolǵızlık”, P.Chaykovskiy - “Ariya Lenskiy”, Y.Sabzanov - “Pomir kirik kuyı”, N.Dautov - “Fotima”

2. Iri shıǵarmalar: S.Ryauzov - "Konsert" III-bólim, F.A.Rossler -Rosetti - "Konsert poema" II-III bólimler, B.Romberg - "Konsert" I- bólim, V.A.Mosart - "Konsert" D-dur I- bólim, V.Morchello - "Sonata" d-moll, A.Vivaldi-"Konsert", A.Kudryatsev- "Moldovancha rapsodiya", A.Xachaturyan - "Konsert".

3. Xalıq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlghiler, mäselen: Özbek xalıq muzıkası - "Qalandar (Soyai)", D. Zokirov - "Ey sabo", M. Murtazoyev- "Tamanno", M. Muxamedov - "Bir kelsun", M. Muxammedov - "Nay yallasi", Özbek xalıq naması - "Subhidam"

QOSNAY

Abiturient tómendegi etvud hám dóretpelerden birin atqarıwı múmkin:

1. Pyesalar, misalı: M.Oginskiy - "Polonez", N.Norxo'djayev - "Hayol", M.Otajonov - "Naqsh", Sh.Sobirov - "Muqarrar", L.Raximov - "Sabo", N.Ro'ziyev - "Ohista"

2. Iri shıǵarmalar, misalı: O.Abdullayeva - qosnay saz ásbabı ushın arnawlı jazılǵan "Koncert", M.Bafojev - qosnay saz ásbabı ushın arnawlı jazılǵan "Koncert", A.Otajonov - "Koncert poema", S.Jalil - "Konsertino"

3. Xalıq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlghiler, mäselen: Özbek xalıq naması - "Qalandar (Soyai)", D.Zokirov - "Ey sabo", M.Murtazoyev - "Tamanno", D.Zokirov - "Ko'rmadim", Özbek xalıq naması - "Yolg'iz"

БAҢAҢ-АККОРДЕОН

Abiturient tómendegi etvud hám dóretpelerden birin atqarıwı múmkin:

1.Pyesalar, misalı: A.Xachaturyan - "Горак" из балета "Gayane", K.Myaskov - "Украинский танец", J.Kati - "Концертный триптих" I qism

2. Iri shıǵarmalar, misalı: L.Yashkevich - "Sonatina" D-dur, N.Budashkin - "Konsert",

3. Xalıq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlghiler, mäselen: A. Sultonov- B.Giyenko - Final "Qoraqolpocha syuita" III qism. Rus xalıq naması - "Тоне ветер ветку клонит". Концертные варианты А.Суркова.

CHANG

Abiturient tómendegi etvud hám dóretpelerden birin atqarıwı múmkin:

1. Pyesalar, mäselen: L.Betxoven - "Romans", P.Chaykovskiy - "Melodiya", A.Bizov - "Sha-shtil", A.Sigankov - "Yevreycha melodiya", S.Raxmaninov, "Vokaliz", Yu.Vesnyak - "Noktyum", M.De.Falya - "Ispancha raqs", L.Fralov - "Ispancha fantaziya, A.Xachaturyan - "Lezginka"

2. Iri shıǵarmalar, mäselen: A. Babayev - "Konsert fantaziyasi", D. Kabalevskiy - "Konsert" I bólim, F.List - "Vengercha Rapsodiya" №6, F.List - "Vengercha Rapsodiya" №2, V.A.Mosart - "Sonata", G.Xanmamedov - "Konsert" №1, №2, №3,

3. Xalıq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlghiler, mäselen: Özbek xalıq qosıǵı - "Navro'zi ajam", F.Sodiqov - "Humor", Özbek xalıq naması -

“Samoï dugoh”, Ózbek xalq naması - “Rajabiy”, Yu.Rajabiy - “Ra’nolanmasun”, M.Tojiyev - “Sharqona rapsodiya”

RUBOB PRIMA

Abiturient tóمندegi etvud hám dóretpelerden birin atqariwı múmkin:

1. Pyesalar, máselen: A.Sigankov - “Korobcyniki”, M.Maxmudov - “Qo’shiq va raqs”, A. Batssinni - “Gnomlar raqsi”, D.Gnutov qay.ishl - “To’rg’ay”, A.Nabiyev - “Yumoreska”.

2. Iri shıǵarmalar, máselen: N.Budashkin - “Konsert”, I.S.Bax - “Konsert”, P.Sarasate - Karmen operasiga “Fantaziya”, K.Kujamyarov - “Konsert pesasi”, A.Vivaldi - “Konsert” G-dur.

3. Xalq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlğiler, máselen: N.Norxodjayev - “Navro’z uforisi”, Ózbek xalq naması - “Hojiniyoz I-II”, M.Murtazoyev - “Tamanno”

QASHQAR RUBABI

Abiturient tóمندegi etvud hám dóretpelerden birin atqariwı múmkin::

1. Pyesalar, máselen: M.Otajonov - “Bolgar termalari”, V.Minsev - “Fantaziya”, A.Pyatssola - “Oblivion”, Ya.Sabzanov - “Pomir lirik kuyi”, S.Hayitboyev - “Lirik kuy”, A.Sigankov - “Yevreycha melodiya”, A.Grinshpun - “Rumin xalq kuyi”.

2. Iri shıǵarmalar, máselen: S.Aleskerov - “Konsert” I bólim, S.Aleskerov - Tor va simfonik orkestr uchun “Konsert” №2. II va III bólim, Abdukarim Usmon - “Konsert fantaziya”, G.Xanmamedov - “Konsert” №2 II-III qism, T.Bakixanov - “Konsert” II-III bólimler, M.Otajonov - “Konsert” qashqar rubobi ushin, Ya.Sibelius - “Konsert”,

3. Xalq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlğiler, máselen: Ózbek xalq naması - “Navro’zi ajam”, Ózbek xalq naması - “Samoï dugoh”, Ózbek xalq naması - “Rajabiy”, Yu.Rajabiy - “Ra’nolanmasun”, Y.Rajabiy - “Kuygay”, Y.Rajabiy - “Ne navo”, Dugoh maqomidan - “Sarahbori dugoh”

AVGAN RUBABI

Abiturient tóمندegi etvud hám dóretpelerden birin atqariwı múmkin:

1. Pyesalar, máselen: SH. Sobirov - “Pesa”, N.Savinov - S.Kalonov - “Qo’shiq va raqs”, A.Shalov - “Valinki”, S.Aleskerov - “To’xtovsiz harakat”, A.Sigankov - V.Ditel - “Korabcyyniki”.

2. Iri shıǵarmalardan máselen: B.Feoktistov - “Fantaziya”, M.Otajonov - avgan rubabi ushin arnawlı jazılǵan “Konsert”, X.Xanmamedov - “Konsert” №3 I-qism, F.List - “Vengercha rapsodiya №2, №6”.

3. Xalq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlğiler, máselen: Dugoh maqomınan - “Mushkuloti dugoh”, R.Qipchoqov - “Tarje navo”, Ózbek xalq naması - “Hojiniyoz” I-II-III, Dugoh maqomınan - “Garduni dugoh”.

DUWTAR

Abiturient tóمندegi etvud hám dóretpelerden birin atqariwı múmkin:

1. Pyesalar, mäselen: A. Shalov - "Valinki", F. Shopen - "Vals", Z. Abreu - "Tiko-tiko", Z. Karaganda - "Mayra", K. Jäbirleniwshisiyon - "Raqs kulobi", v. Gofodovskaya - "Русские напевы", K. Qurmang'azi - "Balbiraun", G. Kubota - A.Sigankov - "Очи чёрные"

2. Iri shıǵarmalardan mäselen: X. Raximov - "Dutor navosi", A. Shalov - "Fantaziya", N. Budashkin - "Konsert variatsiyasi", A. Kalinkin - "Fantaziya", O. Abdullayeva - "Dutor ifori", X. Raximov qayta ishlagan - "Sharqona navo"

7. Xalıq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlğiler, mäselen: F. Sadıqov - "Dutorim", F. Sadıqov - "Favvora", Özbek xalıq naması - "Qo'qoncha", F. Sadıqov - "Humor", Özbek xalıq naması - "Roxatijon", Özbek xalıq naması - "Nolish"

DUWTAR BAS

Abiturient tómendegi etvud hám dóretpelerden birin atqarırıwı múmkin:

1. Pyesalar mäselen: " K.Kumisbekov - "Poema", Sh.Sobirov dutor bas hám fortepiano ushın arawlı - "Shijoat", A.Geray - "Baxchakurd", A.Vlasov - "Melodiya", A.Sigankov - "Yevreycha melodiya", S.Hayitboyev saykeslestirilgen - "Aliqambar", K.Sen-Sans - "Allegro appassionato", K.Senalye — "Allegro sprittozo", S. Jalil - "Qalbinda".

2. Iri shıǵarmalardan, mäselen: G.Golterman - "Konsert" №2 I bólim, A.Vivaldi - "Konsert", F.List - "Vengercha Rapsodiya", M.Otajonov - "Konsert", J.Jo'rayev - "Konsert", D.Kabalevskiy - "Konsert".

3. Xalıq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlğiler, mäselen: Özbek klassikalıq muzıkası - "Chapandozi qalandar", ózbek xalıq naması - "Kurd", ózbek xalıq naması - "Nasri segoh", Dugoh maqomidan - "Mushkuloti dugoh, garduni dugoh", M.Asgrafiy - "So'zsiz qo'shiq", B.Giyenko - "Improvizatsiya", ózbek xalıq naması - "Yolg'iz", ózbek xalıq naması - "Navro'zi ajam"

DUWTAR KONTRABAS

Abiturient tómendegi etvud hám dóretpelerden birin atqarırıwı múmkin:

1. Pyesalar mäselen: X.Raximov - "Qo'shiq", M.Ashrafiy - "So'zsiz qo'shiq", A.Arutyunyan - "Eksprompt", S.Raxmaninov - "Vokaliz", P.Chaykovskiy - "Noktyum",

2. Iri shıǵarmalar, mäselen: S.Ekkels - "Sonata", M.MarcbePla - "Sonata", A.Pixol - "Konsert", D.Dittersdorf - "Konsert", A.Droganetti - "Konsert"

3. Xalıq namaları hám kompozitorlıq shıǵarmalarınan úlğiler, mäselen: Özbek xalıq naması - "Chaman yalla", Özbek xalıq naması "Roq qashqarcha", Özbek xalıq naması - "Yolg'iz"

URMA SAZLAR

Abiturient tómendegi etvud hám dóretpelerden birin atqarırıwı múmkin:

1. Dáp: Pyesalar, mäselen: G.Vaskanyan - "Pesa", Xorazm xalıq naması - "Gala, 1 avhim". G Mushel - "To'rt qiz variatsiyasi".

Marimba: Pesalar. maselen: L.Toshmatov - "Konsert rondo", B.Giyenko - "Roq qashqarcha", M.Maxmudov - "Uvertyura"

2. Doyra:Yirik asarlar masalan: A.Leviyev - "Fantaziya", M.Leviyev - "Yoshlik syuitasi"

Marimba: Iri shigarmalar maselen: A.Batssini - "Gnomlar raqsi", LBax - "Konsert" a-moll, A.Vivaldi - "Konsert" a-moll, F.List - "Vengercha raqs" №2, P.Kreston - "Konsertino", A.Xachaturyan - "Konsert" III qism

3. Dap: Xaliq namalari ham kompozitorliq shigarmalaridan ulgiler, maselen:

Usta Olim Komilov - "Pilla", Usta Olim Komilov - "Zang", Q.Dadayev - "Katta o'yin", E.Barayev - "Larzon", T.Inog'omov - "Shodlik"

GIRJEK

Abituriient tomondagi etvud ham doretpelerden birin atqariwi mumkin:

1. Pyesalar, misali : F.Nazarov - "Qo'shiq va raqs", M.Bafoyev - "Buxoroda bayram", M.Bafoyev - "Vals", Ya.Sabzanov - "Yurak dardi", Q.Komilov - "Konsert pyesasi", P.Sarasate - "Andaluzcha romans", A.Grinshpun "Qaytish". - "Rumin xaliq namasi", F.Kreysler- "Муки любви", S.Raxmaninov - "Vokaliz".

2. Iri shigarmalar, maselen: Dj.Viotti - "Konsert" №23 III-qism, X.Xanmamedov - "Konsert" I qism, A.Vivaldi - "Konsert" Yil fasllari, G.Gendel - "Sonata", D.Kabalevskiy - "Konsert", J.B.Akkolai - "Konsert", A.Xachaturyan - "Konsert".

3. Xaliq namalari ham kompozitorliq shigarmalaridan ulgiler, maselen: Ozbek xaliq namasi - "Hojiniyoz" Ozbek xaliq namasi - "Sharob", G'.Toshmatov - "Guljamol", M.Murtazoyev - "Tamanno", G'.Toshmatov - "Kezarman", Ozbek xaliq namasi - "Yolg'iz", M.Mirzayev - "Ey gul"

GIRJEK ALT

Abituriient tomondagi etvud ham doretpelerden birin atqariwi mumkin:

1. Pyesalar, misah M.Ashrafiy - "So'zsiz qo'shiq", M.Batbyev - "Sharqona fantaziya", K.Nazarov - "Qo'shiq va raqs", M.Bafoyev - "Buxoroda bayram", M.Bafoyev - "Vals", Ya.Sabzanov - "Yurak dardi", Q.Komilov - "Konsert pyesasi", P.Sarasate - "Andaluzcha romans", A.Grinshpun qayt.ishl. - "Rumin xaliq namasi", F.Kreysler - "Muki lyubvi", S.Raxmaninov - "Vokaliz", D.Zokirov - "Qo'qoncha"

2. Iri shigarmalar, maselen: Dj.Viotti - "Konsert" №23 III-qism, X.Xanmamedov - "Konsert" I qism, A.Vivaldi - "Konsert" Yil fasllari, G.Gendel - "Sonata". D.Kabalevskiy - "Konsert", J.B.Akkolai - "Konsert", A.Xachaturyan - "Konsert", K.Stamits - "Konsert"

3. Xaliq namalari ham kompozitorliq shigarmalaridan ulgiler, maselen: Ozbek xaliq namasi - "Hojiniyoz", Ozbek xaliq namasi - "Sharob", G'.Toshmatov - "Guljamol", M.Murtazoyev - "Tamanno", G'.Toshmatov - "Kezarman", Ozbek

xalq namasi - "Yolg'iz". M.Mirzayev - "Ey gul"

GIRJEK QOBIZ-BAS

Abiturient tomondagi etvud ham doretpelerden birin atqariwi mumkin:

1. Pyesalar misali A.Vlasov - "Melodiya", A.Ayvazyan - "Gruzincha raqs", M.Ashrafiy - "So'zsiz qo'shiq", A.Arutyunyan - "Eksprompt", S.Raxmaninov - "Vokaliz", P. Chaykovskiy - "Noktyurn",

2. Iri shigarmalar, maselen: L.Bax - "Konsert", S.Ekkels - "Sonata", M.Marchella - "Sonata", Y.Gaydn - "Konsert"

3. Xalq namalari ham kompozitorliq shigarmalaridan ulgiler, maselen: O'zbek xalq namasi - "Chaman yalla", - O'zbek xalq namasi "Yolg'iz", O'zbek xalq namasi - "Kurd"

GIRJEK QOBIZ-KONTRABAS

Abiturient tomondagi etvud ham doretpelerden atqariwi mumkin:

1. Pyesalar misali: X.Raximov - "Qo'shiq", M.Ashrafiy - "So'zsiz qo'shiq", A.Arutyunyan - "Eksprompt", S.Raxmaninov - "Vokaliz", P. Chaykovskiy - "Noktyum",

2. Iri shigarmalar, maselen: S.Ekkels - "Sonata", M.Marchella - "Sonata", A.Pixol - "Konsert", D.Dittersdorf - "Konsert", A.Droganetti - "Konsert"

3. Xalq namalari ham kompozitorliq shigarmalaridan ulgiler, maselen: O'zbek xalq namasi - "Chaman yalla", O'zbek xalq namasi - "Roq qashqarcha", O'zbek xalq namasi - "Yolg'iz"

Doretiwshilik imtixanda abiturient tarepinen orinlanatugin ameliy jumis tomondagi kriteriya tiykarinda bahalanadi:

1. Sazda atqariw dasturi

No	Orinlaw talaplari	Toliq juwap ushin ball
1	Doretpe nota tekstiniñ tuwrılıǵı	10,0
2	Dawıs sapası hám onı basqarıw	10,0
3	Applikaturanıñ qollanıwı	10,0
4	Saxna mádeniyatı	10,0
5	Artikulyaciya talaplarınıñ orınlanıwı	10,0
6	Muzikalıq ańlatpa qurallarınıñ tuwrı qollanıwı	10,0
7	Shtrix hám dinamikalıq belgilerdiñ qollanıwı	10,0
8	Intonaciya tazalıǵı	10,0
9	Doretpe ózgesheliklerin ashıp beriliwı	10,0
10	Súwrettiñ tuwrı ańlatılıwı	3,0

Atqariw dasturi boyınsha toplaw mumkin bolǵan maksimal ball -**93, 0 ball**

2-pán.

MUZÍKA TARIYXÍ HÁM TEORIYASÍ

“Muzika tariyxı hám teoriyası” páninen sınavlar 3 basqışda ótkeriledi:

1-basqışda abiturient “Muzika ádebiyatı” pání boyınsha awızsha sorawlarğa juwap beriwı kerek;

2-basqışda abiturient “Garmoniya” pání boyınsha ámeliy tapsırmalardı orınlawı kerek;

3-basqışda abiturient “Solfedjio” pání boyınsha ámeliy tapsırmalardı orınlawı kerek.

1-basqış. “Muzika ádebiyatı” páninen sınavlar baǵdarlamasınıń tiykarǵı maqseti

Abiturientlerdiń “Muzika ádebiyatı” páninen teoriyalıq bilim sheńberi, ámeliy kónlikpeleriniń qalıpleskenligi qanday dárejede ekenligin anıqlawdan ibarat. Belgili muzikalıq shıǵarmalardı atqarıw olardıń jaratılıwı dáwiri, baǵdarı, janrı hám forması tuwralı bilim kónlikpelerine iye bolıw talap etiledi. Sogán göre abiturientler aldına tómendegi wazıypalar qoyıladı:

-muzikalıq shıǵarmalardıń jaratılıw dáwiri, baǵdarı, janrı hám forma kriteriyaların biliw;

-klassik muzikanıń jetik úlgileri jóninde baslanǵısh bilimge iye bolıw.

Abiturient bilimine qoyılatuǵın talaplar

Abiturient “Muzika ádebiyatı” páninen oqıw dásturi sheńberinde tolıq bilimge iye bolǵanlıǵın awızeki yamasa jazba túrde kórsetip beriw, óz juwapın muzikalıq úlgilerdi fortepiano sazında shertip kórsetiw yamasa atqarıp beriw arqalı tastıyıqlawı talap etiledi. Sınaq procesinde abiturienttiń erudiciya, mádeniy hádiyselerdi anlaw, muzika kórkem óneriniń tariyxıy proceslerdegi áhmiyetin túsiniw sıyaqlı qásiyetleri jarqın kórinetuǵın bolıwı kerek.

“Muzika ádebiyatı” páninen awızeki tapsırmalar:

a) atqarıw dásturine tiyisli sorawlar: (shıǵarmanıń forma tárepinen analizi, avtorı, jaratılǵan dáwiri hám atqarıw baǵdarı, atqarıwshınıń kórkem qásiyetleri h.t.b.);

b) orta amawlı tálimniń ulıwma kurs dárejesinde muzika ádebiyatınan bilimlerdi;

v) janr hám forma kózqarasınan kishi kólemdegi - sonatina, romans, nama hám basqa dóretpelerdi analiz qılıw qábileti sıyaqlılardı óz ishine aladı;

Sonday-aq, «Muzika ádebiyatında abiturienttiń muzika kórkem óneri hám basqa kórkem óner túrlerinen, ózbek hám shet el muzikasında málim hám ataqlı dóretpeler, zamanagóy dástúrler haqqındaǵı bilim dárejesi qanday ekenligi bilip alınadı.

1-basqış boyınsha bahalaw

No	Sorawlar mazmunı	Tolıq juwap ushın ball
1	Shıǵarmaga tiyisli sorawlar	3,0
2	Shet el muzika ádebiyatı boyınsha sorawlar	6,0

3	Ozbek muzika ádebiyati boyınsha sorawlar	6,0
4	Shıǵarmanıń janr hám forma kózqarasınan analizi	6,0

**1-basqısh “Muzika ádebiyati” boyınsha bahalaw ushın qoyılatuǵın
Maksimal ball - 21, 0 ball**

2-basqısh. “Garmoniya” páninen sınaqlar baǵdarlamasınıń tiykarǵı maqseti- Abiturientlerdiń “Garmoniya” páninen teoriyalıq bilim sheńberi, ámeliy kónlikpeleriniń qalıpleskenligi qaysı dárejede ekenligin ańqlawdan ibarat.

Abiturientler aldına tómendegi wazıypalar qoyıladı :

- klassik garmoniyanıń teoriyalıq nızamlıqların biliw;
- teoriyalıq bilimlerdi fortepianoda atqarıw arqalı kórsetiw;
- garmoniyalıq túsiniqlerin qollaw arqalı dáwirlik formasında I dárejeli túrles tonalıqqa modulyaciyani fortepianoda atqarıw, diatonik yamasa xromatik sekvenciyalardı atqarıw.

Abiturient bilimine qoyılatuǵın talaplar

Abiturient “Garmoniya” páninen oqıw programması sheńberinde tolıq bilimge iye bolǵan halda awızeki shınıǵıwları qatesiz atqarǵanda, garmoniyalıq nızamlıqlar sheshimin fortepianoda erkin atqarǵanda, analiz procesinde garmoniyalıq teoriyalıq hám ámeliy kónlikpelerin kórsetkende, sonday-aq, pán boyınsha bilimleri joqarı kórkem dárejede bolǵanında qoyıladı. Studenttiń garmoniyalıq esitiw qábleti garmoniyalıq strukturalardı fortepianoda atqarıw sheberligi anıq kórinetuǵın bolıwı kerek.

**Garmoniya páninen abiturient tárepinen orınlanatuǵın ámeliy jumıs
tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı:**

Awızeki tapsırmalar:

1. Dáwirlik formasında I-dárejeli túrles tonalıqqa modulyaciyalardı fortepianoda atqarıw.
2. Diatonik yáki xromatik sekvenciyalardı atqarıw

2-basqısh boyınsha bahalaw

№	Sorawlar mazmunı	Tolıq juwap ushın ball
1	Dáwirlik formasında I dárejeli túrles tonalıqqa modulyaciyani fortepianoda atqarıw	15,0
2	Diatonik yáki xromatik sekvenciyalardı atqarıw	6,0

2-basqısh “Garmoniya” páni ushın qoyılatuǵın maksimal ball – 21.0 ball

3-basqısh “Solfedjio” páninen sınaqlar programmasınıń tiykarǵı maqseti-barlıq qanıgelikler ushın muzikalıq esitiwdi rawajlandırıw hám kásiplik tayarlawda eń zárúrli predmetlerden esaplanadı. Muzikalıq esitiw dárejesiniń joqarılıǵı, atqarıw ilmiy tájiriyesi hám muzikalıq yadın kúshliligi qosıqshı hám dirijyorlardı tárbiyalawda úlken áhmiyetke iye esaplanadı.

Pándi ózlestiriwden kelip shıǵatuǵın wazıypalar - abiturientlar túrli jónelislerde bilimgerge iye bolǵanlıqların kórsetiwlerinen ibarat esaplanadı.

Solfedjio pāni boyınsha studentler úyrenilip atırǵan materialdıń qaysı milletke tiyisli bolıwına qaramastan muzikalıq-esitiw, yadı hár tárepleme rawajlandırıw, atqarıw hám tırlaw procesinde dawıs tazalıǵın baqlaw sıyaqlı oyda sáwlelendiriw, túsiniq hám bilimlerdi iyelewı kerek.

Abiturient bilimjine qoyılatuǵın talaplar

Abiturient “Solfedjio” pāninen oqıw dástúri shenberinde puqta bilimge iye bolǵan halda, notaǵa qaray atqarǵanda, muzikalıq-teoriyalıq hám ámeliy kónlikpelerin kórsetkende, sonıń menen birge, pān boyınsha bilimleri joqarı dárejede bolǵanında qoyıladı. Studenttiń solfedjio pāninnen qábileti anıq kórsetilgen bolıwı kerek.

Solfedjio pāninen abiturient tárepinen orınlangan ámeliy jumıs
tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı:

AWÍZEKI:

1. Belgisiz bir dawısı mısallardı dirijyorlıq etip atqarıw
2. Intervallar hám akkordlardı esitip anıqlaw.

3-basqısh boyınsha bahalaw

No	Sorawlar mazmunı	Toliq juwap ushın ball
1	Tanıq emes bir dawısı mısallarda dirijyorlıq etip jırlaw	
a)	Tonallıqtı durıs anıqlaw	2 balǵa shekem
b)	Taza atqarıw	7 balǵa shekem
c)	Ritimlik izbe-izlikke tolıq ámel etiw	6 balǵa shekem
2	Intervallar hám akkordlardı esitip anıqlaw	6 balǵa shekem
	Jámi	21,0

3-basqısh” **Solfedjio** pāni ushın qoyılatuǵın maksimal ball-**21.0 ball**

“Muzika tariyxı hám teoriiyası” pāni ushın qoyılatuǵın maksimal ball-**63.0 ball**

Usı tálim jónelisinde kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlarǵa jámi qoyılatuǵın maksimal ball - 156, 0 ball.

Dóretiwshilik imtixandı ótkeriw tártibi

- 60211509 -Saz atqarıwshılıǵı: xalıq sazları (nay-qosnay, bayan-akkordeon);
 60211510 Saz atqarıwshılıǵı: xalıq sazları (Chang);
 60211511 - Saz atqarıwshılıǵı: xalıq sazları (rubob prima, qashqar hám avgan rubabı);
 60211512 - Saz atqarıwshılıǵı: xalıq sazları (duwtar, duwtar-bas, duwtar kontrabas, tanbur, dombıra);
 60211513 - Saz atqarıwshılıǵı: xalıq sazları (urma sazlar);
 60211514 - Saz atqarıwshılıǵı: xalıq sazları (girjek, girjek alt);
 60211515 - Saz atqarıwshılıǵı: xalıq sazları (girjek qobız-bas, girjek qobız-kontrabas).

Tálim baǵdarına hújjet tapsırǵan abiturient keste tiykarında aldınnan belgilengen múddetlerde Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali

imaratında döretiwshilik imtixan tapsıradı. Imtixanlar jeke tártipte Qabıllaw komissiyası tárepinen belgilengen auditoriyalarda ótkeriledi.

Döretiwshilik jumıstı qabıl etetuǵın komissiya abiturientten atqarıw baǵdarlaması boyınsha imtixandı qabıl etip aladı.

Appelyaciya tártibi

Abiturientlar tárepinen kásiplik (döretiwshilik) imtixan nátiyjeleri boyınsha konservatoriya qabıllaw komissiyasınıń apellyaciýalar menen islew komissiyasına nátiyjeler daǵaza etilgen kúnnen (waqıttan) baslap 24 saat dawamında shaqırıwı múmkin. Múráját mazmunında tek abiturient ózi toplaǵan balları haqqında bolsa qabıl etiledi, biraq basqa abiturientler haqqında jazılǵan shaǵım arızaları qabıl etilmeydi.

